

Kázání Marka Vanči z 11. října 2020 v Krucemburku

Kázání Marka Vanči z 11. října 2020 v Krucemburku

I. čtení: Mt 25, 31-46

II. čtení: Mk 3, 1-6

Milé sestry a milí bratři,

naš Pán Ježíš Kristus, byl všímavý k lidské bídě. Nebyla mu lhostejná. Jednoho dne uzdravil slepého od narození a ten člověk uviděl nový den. Jindy šel ulicemi Jericha a Zachea, vrchního celníka, který vylezl na strom, aby ho viděl, nechal ze stromu slézt a navštívil ho v jeho domě. A pobýval u něj, a ta chvíle změnila Zacheovo srdce natolik, že vrátil, co nakradl a rozhodl se jít novou životní cestou. Evangelia svědčí o mnoha lidech, kterým Ježíš takto pomohl a to nejen od tělesných nemocí. Ochrnutému, kterého přinesli čtyři přátelé, prorazili střechu a spustili k Ježíšovi, odpustil nejdříve hříchy jako první a nejdůležitější věc, a pak mu ještě návdavkem vrátil pohyblivost.

Náš text nás uvádí do synagógy, do židovské modlitebny, kde se odehrál podobný příběh. Ježíš tam vstoupil proto, aby se podílel na učení a na modlitbách. Chodil na židovské bohoslužby tak, jako chodíme my dnes do tohoto kostela. První, kdo mu padl do oka, byl člověk s odumřelou rukou. Lidská bída v domě modlitby. Nemocný a potřebný člověk. Evangelista Lukáš říká, že to byla jeho pravá ruka. Nejpotřebnější končetina. Pravá ruka, která u většiny lidí překládá myšlenky do skutků. Co srdce touží a mozek plánuje, to pravá ruka vykonává a uskutečňuje. Tento nemocný člověk se stal objektem Ježíšova zájmu. Ježíšova láska na něm spočinula. Farizeové číhali, zda nemocného uzdraví, aby ho mohli obžalovat z rušení dne odpočinku. Tady začíná drama Ježíšova zavržení od vlastního národa. Představitelé židovstva po něm jdou a čekají, až udělá nějakou věc, která by byla proti jejich náboženským zvykům a představám, aby ho mohli obžalovat. První slovo, které zazní z Ježíšových úst v tomto shromáždění, je výzva tomu postiženému: „vstaň a pojď doprostřed!“ Podívejte se, to je váš trpící bratr, váš člověk. Je mu třeba pomoci. Co jste pro něj zatím udělali vy? Nebo je vám to jedno, že trpí? A ptá se jich, zda je dovoleno v sobotu pomoci, jednat dobře anebo zle, život zachránit či utratit? Ježíš se touto otázkou odvolává k nejvyšší instanci, k příkázání lásky, které se stává nejvyšším možným dáním a pořádkem Božího království, které s Ježíšem přichází. S Ježíšem přichází tato nová norma pro vztah k bližnímu. Ježíš přináší zvěst o Božím království, je sám jeho nejvyšší autoritou a proto se na postojí k němu, na vztahu k Ježíšovi rozhoduje, zda člověk půjde cestou následování, cestou ke spáse anebo naopak cestou nicoty a zániku.

Ježíšův pohled mívá jednotlivé tváře v synagóze. Všichni mlčí. Jsou přesvědčeni, že ve svátek se uzdravovat nemá, zvláště když uschlá ruka toho člověka není nic nového, nic co by hořelo, nic akutního, co by přímo ohrožovalo jeho život. To přece může počkat na všední den. Kromě toho si farizeové nejsou jisti, jestli si za to ten nešťastník nemůže sám. A hlavně, svátek je svátek, rušit ho nemůže nikdo. A Ježíš se ještě tak divně ptá, přece nemohou říci, že je lepší činit zle. Ale dovolit mu, aby si převracel den Hospodinův podle svého, to taky nejde. Tak mlčí. Hřích, který je ovládá, nemá, co by řekl k Boží lásce. Jejich hřích spočívá v lpění na předpisu a má kořeny v tom, že mají nemilosrdné, zlé a tvrdé srdce. Ježíš je přehlíží s hněvem a zármutkem. Tady se hněvá svrchovaný Bůh. Je to hněv konečný, absolutní, spravedlivý, hněv Boha samého. Žádná legrace. Nejvážnější situace, která je v životě mohla potkat. Ale oni ji nechápou. Netuší, že v Ježíšovi přišla nová skutečnost do jejich života a do celého světa, nechápou, že je Božím Synem, že si i v sobotu může dělat, co chce, protože je Pánem nad každým dnem a každou hodinou jejich životů. Jak trapně působí jejich pyšné mlčení tváří v tvář Božímu Synu, který přišel s láskou a zájmem za člověkem. Jestliže tomu nemocnému chce Ježíš pomoci, jak oni mohou být proti? Ježíšovu pomoc nezastavilo nic, ani lidská pýcha a zloba, ani sobectví a neláska. Řekl tomu člověku: „zvedni ruku!“ Zvedl ji a v tu chvíli ji měl zdravou. Ježíš má u protivníků další vroubek, farizeové se umlouvají s herodiány, s bohatými a vlivnými lidmi, kteří tehdy podporovali na trůnu krále Heroda, že ho odstraní. Ježíš to má špatné u náboženské i politické elity své doby.

Příběh je u konce. Myslím, že z něho vyplývá několik skutečností, pro nás důležitých. První

skutečnost je zásadní. Ze všech příběhů druhé kapitoly Mk evangelia vyplývá, proč Ježíš neuspěl, přes to, že pomáhal, uzdravoval a získával si důvěru těch, kterým zvěstoval Boží království. Odpověď zní: bylo to pro „tvrdost jejich srdce“. Nejde jen o tvrdá a nemilosrdná srdce farizeů tehdy, jde o tvrdá a nemilosrdná srdce nás lidí, lidí všech dob a všech ras. Jde o naše tvrdá srdce. Člověk nechce Boha přijmout. Raději si vytváří své systémy a své normy. Chce si pomoci sám, o Boha nestojí, neví, k čemu by Ježíšova pomoc měla být. To je tragédie lidského rodu. Bůh se nám nehodí, nestojíme o jeho lásku, sami od sebe Boha nechceme znát natož poslouchat.

Druhá věc. Ani lidská zatvrzelost a pýcha, ani lidský hřích nezabránil Bohu, aby prosadil své plány. Farizeové soptili na Ježíše, ale nezabránilo uzdravení člověka. Židovští představitelé dokonce zařídili, aby byl pověšen na kříž, ale Bůh v tom všem a navzdory lidské snaze zvítězil a hřích a smrt porazil. Stalo se to navzdory lidské vůli a bez lidského přičinění. Člověk na tom nemá žádný podíl. Ten uzdravený v evangeliu nic neříká, dokonce ani neprosí za své uzdravení a přece mu Ježíš pomůže a otevře nový život. Spasení k nám přichází zadarmo, z lásky, Bůh po nás za to nic nechce, ví, že mu ani nic dát nemůžeme. Touží však po tom, abychom o Boží pomoc stáli, abychom se jí nebránili, abychom Ježíše vděčně přijímali. Jako dar a milost, která přichází nečekaně, bez zásluh a bez našich předchozích kroků.

A třetí věc. My, kteří věříme, si dávejme pozor, abychom si ve svých srdcích nestavěli k nevěřícím lidem přehradu. Abychom jim Boží milost a spásu přáli. Abychom si nemysleli, že druzí nemají na Boží smilování šanci. Farizeové zjevně nepřáli nemocnému uzdravení. Chtěli Boha svázat do svých paragrafů a předpisů. Abychom si my nemysleli, že těm takovým, které nemáme rádi a kteří nám třeba nepřejí, že těm Bůh nemůže přece nabízet svou spásu. Boží dílo není ohroženo lidskou pýchou. Pokud nás lidé odmítají, pokud zvěst, kterou jim neseme, nechťejí, a ještě si libují ve svém odcizení a hříchu - pak to je Boží věc a ne naše. My si dávejme pozor, abychom se neocitali v roli farizeů - ti si také mysleli, že tomu rozumí lépe než Bůh. Přejme druhým spasení a Boží smilování. Vždyť i nad námi se Ježíš smiloval a uzdravil naše ruce, celý náš život postavil do jiného světla a orientoval směrem k sobě. A pamatujme, že teď, když jsme Ježíše přijali, když jsme se rozhodli jít za ním ve svém životě, naše láska jako odpověď na jeho dílo nesmí být bezruká, ale naopak vděčně a viditelně sloužící. Podílejme se na díle lásky ve jménu Kristově. A když vztáhneme ruku ke službě člověku, k pomoci, hledme na ty ruce, které Ježíš vztáhnul z kříže k záchraně lidstva. On vztáhl svou ruku a vzal na sebe veškerou lidskou bídu a zoufalství všech věků. Ty ruce jsou vztažené k nám i dnes. Posilují nás, nesou nás. A my slyšíme Ježíšovo slovo: „já jim dávám věčný život; nezahynou navěky a nikdo je z mé ruky nevyrvé“/ Jan 10,28/.

Amen

Modlitba: Hospodine, svatý Bože, k tobě se utíkáme jako k Bohu lásky a slitování. Děkujeme, že nás nechal žít až do této chvíle, abychom chválili tvé dílo a oslavovali tvé skutky a tvé slitování. Chválíme tě za všechno, co už z evangelia přešlo do našeho života, děkujeme za všechny dobré dary, které jsme od tebe dostali a stále znovu dostáváme. Ve jménu Pána Ježíše prosíme, abys nám odpustil naše provinění, naše tvrdá srdce a naši pýchu. Dej, ať se neuchylujeme od tvých cest, zmocňuj naši víru, abychom v tobě měli základ pro své životy. Posiluj nás svým Duchem, abychom zvládali žít podle tvé vůle. Učiň i z tohoto našeho shromáždění mocí svého Ducha ohnisko nového života, abychom odtud odcházeli pevnější ve víře, horlivější ve službě lásky a pilnější v modlitbách. Amen